

Борба

ВЕСТНИКЪТ
Е ОСНОВАН
ПРЕЗ 1943 г.

Орган на ОК на БКП, ОНС ВЕЛИКО
и ОК на Отечествения фронт ТЪРНОВО

Брой 4 Вторник, 9 януари 1973 г.

(3280)

Год XXX

Цена 2 стотинки

Взаимопомощта между смените осигурява високи икономически резултати

Една инициатива в КЗХ „Тр. Саралиев“, която дава богати плодове
● Съревнование — на научно равнище ● Силна основа за трайни
успехи през новата година

Окръгът се бори
за изпълнение на

по производителността
на труда
в промишлеността

Инициативата на окръга петиетката да бъде изпълнена за четири години по основния икономически показател — производителността на труда стана причина големият на КЗХ „Тр. Саралиев“ — Велико Търново да бъде многократно да обсъди своето участие в благодарното начинание. Така се яви почва за сътрудничество и взаимопомощ между отделните смени в цеховете. По предварителни изчисления се предвиждаше, че ако между всяка смена се осигури образцово предаване на производствените мощности и се поддържа на високо равнище санитарно-хигиенният режим, то икономическите резултати могат да бъдат значително по-високи.

Значението на този резерв за повишаване производителността на труда се потвърждава и от положението, че понякога поради недобро сътрудничество между отделните смени се увеличават престойте, губи се електроенергия. А при небрежност в предаването на машините и неподготвеност на зърното може да има и фатални последици — да аварират машини.

Предложено бе между отде-

лите смени да се сключат договори за дружба и взаимопомощ. Начело в осъществяването на инициативата застава цех „Мелница“ във Велико Търново. В договорите, които подписаха помежду си трите смени с ръководители Любен Палазов, Трифон Панталев и Начо Йовчев бе записано общо обещание, което предвижда да преработват по 32 тона пшеница на смена, да произведат продукция с мо с оценка „К“ и „1“, да намалят разходите на енергия с 1 квч на тон смляно зърно и да съкратят престойте по технически причини.

Обещанието е твърде отговорно. Да се произведе със 3 тона повече зърно на смена (до тогава всяка смена най-много е достигала до 29 тона) това съсем не е лека работа. Постигне ли се обаче, това означава да се осигури

● На 3 стр.

С помощта на рационализаторите

За периода 1965—1972 г. консервният комбинат „Република“ — Свищов увеличи своите производствени фондове с 65 на сто, а общият обем на продукцията нарасна два пъти. За това спомогна както внедряването в производството на нова, високопроизводителна техника, така и рационализаторската дейност в комбината.

Благодарение на упорития труд на рационализаторите бяха пуснати в действие няколко високоспециализирани поточни линии, които заместваха множество операции, извършвани дотогава ръчно. Внедряването например на стерилизатор с непрекъснато действие, на фаршопилните спомогателни механизми за осъществяването на поточност при производството на зелена икра и фаршировка на пиперки.

Подобрява се не само технологията на производството, но и непрекъснато се постига снжение на разходите за единична продукция.

Николай МИЛЧЕВ

ПО-ВИСОКА ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТ НА ТРУДА

Мавриковските текстилни са едни от челниците в труда сред производствените колективи във Велико Търново. Те приключиха плана за 1972 година половин месец по-рано и дадоха надпланова продукция за близо 500 хиляди лева. Общият стремеж на всички е достойно изпълнение на задачите за шестата петиетка на базата на непрекъснато увеличаване на производителността на труда.

Няколко са основните насоки, по които се води борбата за повишаване на обществената производителност на труда. Колективът откликна на призива на първенците от Перник и широко въвежда социалистическото съревнование. Изградена система за научна организация на съревнование в предприятието поста-

гражданската отбрана — Велико Търново.

ПЛЕНУМ на градския комитет на Комсомола — Горна Оряховица във връзка с приемането на годишния статистически план ще се състои утре.

ВЕЧЕР на тема: „Победата на Калоян над ридарите-кърстоносци при Одрин“ се организира днес в салона на ДНА — Велико Търново.

В Завода за телферни електродвигатели — Велико Търново работят монтьорите Иван Кабакиев и Тодор Тодоров. Те са едни от най-добрите в своята професия. Монтираните от тях двигатели са с оценка на и над средно световно равнище.

Снимка: П. ТАРАСЕНКО

Резултати

от съревнование между АПК, ТКЗС и ДЗС за усвояване на изоставените земи и почиване на блоковете

Първият етап на съревнование, водено от Окръжния народен съвет — управление „Земеделие“, завърши. В АПК, ТКЗС и ДЗС са изкоренени повече от 50 000 единични дървета и 9000 джабуфи и храсти, съборени са над 200 000 линейни метра синори и слогове. Първенци станаха:

1. АПК „Трифон Саралиев“ — награждава се с 300 лева.
2. АПК „Росица“ — 200 лв.
3. АПК „Ивайло“ — 200 лв.

II. ТКЗС и ДЗС

1. ДЗС — Церова кория — 300 лв.
2. ДЗС — Велико Търново — 250 лв.
3. ТКЗС — Бяла черква — 250 лв.

С парични награди от 200 лв. се отличават и работата по почиване на блоковете на ДЗС — Балван и стопанствата в Сухиндол, Върбово, Лясковец и Драганово.

Повишават квалификацията си

Традиция стана в АПК „Трифон Саралиев“ през зимните месеци да се организира десетдневен курс за механизаторите за повишаване на тяхната квалификация.

Още в първата седмица на тази година механизаторите от агрокомплекса бяха събрани в Златарица, където обмисляха лекции за новите постижения в селското стопанство, за внедряването на новите технологии. Пред тях главните специалисти на комплекса изнесоха лекции за техническото обслужване на машините, за икономическия механизъм и прилагането му в селското стопанство. Разяснена бе и запознатостта на Министерството на земеделието и хранителните промишлености за получаване на по-горен клас квалификация.

Особен интерес проявиха механизаторите към лекциите, в които се изтъкваха постиженията на напредналите страни в селското стопанство, както и в селскостопанското машиностроение.

Пред тях беше разяснено и решението на Декемвриския пленум на Централния комитет на Партията за повишаване жизненото равнище на трудещите се.

инж. Георги АНДРЕЕВ

Съобщение

Днес от 9 часа в салона на профсъюзния дом „Васил Окръжния народен съвет при Мавриков“ във Велико Търново ще се състои седмичен ред.

Доклад за дейността на Окръжния народен съвет през 1972 година, приемане на обществено-икономическото развитие на окръга и бюджета за 1973 година.

Информация за изпълнение на Указа за жалбите, сигналите и предложенията на гражданите.

Приемане на план за сесията на Окръжния народен съвет през 1973 година.

Избиране на началници на отделите при Окръжния народен съвет.

Блага ИОРДАНОВА

СНОЩИ ПО ТЕЛЕКСА ПРИЕХМЕ:

В ПОЛЕТ АВТОМАТИЧНАТА СТАНЦИЯ „ЛУНА-21“

МОСКВА, 8 януари (БТА) — Съгласно програмата за изследвания на космическото пространство днес в 9 часа и 55 минути московско време в Съветския съюз беше изстреляна автоматичната станция „Луна-21“.

Главната цел на полета е да

бъдат продължени научните изследвания на Луната и окололунното пространство. Станцията стартира към Луната от орбита на изкуствен спътник на Земята и излезе на траектория, близка до изчислената.

ЗА СЕСИЯТА НА ПАЛЕСТИНСКИЯ НАЦИОНАЛЕН СЪВЕТ

КАЙРО, 8 януари (КОР. НА БТА) — В послание до Палестинския национален съвет, който заседава от събота вечерта в Кайро, президентът Садат апелира за засилване единството в редните на палестинската национална борба. Сегашната обстановка, изтъква посланието, изисква повече от когато и да било да се засилва сцепление то в редните ви, да се задълбочават и разширяват връзките ви с населението от окупираните територии.

Този апел всъщност отразява главния въпрос, който ще се разисква на сегашната единна сесия на съвета, свикана след неколкостранни отлагания и при явно разцепление в редните на палестинското съпротивително движение. Заедно с това съветът ще насочи вниманието си и върху въпроса за засилването на въоръжената борба в окупираните територии; също така ще разгледа въпроса за въз-

моотношенията с Йордания и някои други арабски страни и ще определи становището си към плана на Крал Хусейн за създаване на обединено арабско кралство, или по-точно — средствата и начините за борба срещу този план, считан от палестинците като опит за ликвидирание на палестинската кауза и поражено решение за палестинския проблем. В заключителния съвет ще избере нов изпълнителен комитет на организацията за освобождение на Палестина — организация, която е призвана да послужи като обединителна рамка за цялото палестинско съпротивително движение.

Сесията на съвета, наброяваща сто шестдесет и седем членове се очаква да продължи четири дни. От нейните резултати в голяма степен ще зависи и бъдещото развитие на палестинската съпротивителна борба, както и на самия палестински проблем.

ИЗЯВЛЕНИЯ НА ГОЛДА МЕЙР

ВАШИНГТОН 8 януари (ТАСС) — Израел продължава да отхвърля политическото уреждане на близкосточния конфликт, упорствувайки в своята политика на анексиране на окупираните арабски територии. Както заяви в интервю по телевизията на компанията „ЕН-БИ-СИ“ министър-председателят на Израел Голда Меир, Тел Авив не възнамерява да изтегли войските си от окупираните арабски земи, което съгласно решението на ООН, е едно от най-важните условия за политическото уреждане на конфликта в Близкия изток. Като твърдеше, че Израел няма планове

за анексиране на територии на съседните арабски държави, Меир същевременно подчерта, че Тел Авив ще се съгласи само на такова „уреждане“, което да му осигури „безопасни“ граници.

Меир фактически бе принуден да признае, че Израел разглежда широка програма за изменение на демографския характер на окупираните територии. Той потвърди официално, че Израел създава в окупираните територии „еврейски селища“, като добави при това, че арабските земи, бият конфискувани и че намиращите се там арабски жилища биват събаряни.

„ДЕЙЛИ ТЕЛЕГРАФ“: „АНГЛИЯ ПРЕТЪРПА СЕРИОЗЕН УДАР“

ЛОНДОН, 8 януари (ТАСС) — Решението на президента на Уганда И. Амин да национализира около 500 британски фирми в страната предизвика голямо „негодувание“ сред официален Лондон, където очевидно смятат, че подобни мерки могат да се предприемат само с разрешението на Уайт Хол. Министърът на външните работи и на британската общност на нациите А. Дъглас-Хюм напреди нарече национализацията на Уганда „незаконно иззем-

ване“ и отправи груби нападки против президента Амин. По същия начин реагира и печатът на консервативите, който заплахва Уганда с различни „санкции“, по-специално със замразяване на активите на Уганда в лондонските банки.

„Става все по-очевидно, при знава вестник „Дейли Телеграф“, че в Уганда Англия получи сериозен икономически и политически удар, който разклати позициите и в други райони на Африка“.

МРАЧНИ ПЕРСПЕКТИВИ ЗА АНГЛИЙСКАТА ИКОНОМИКА

ЛОНДОН, 8 януари (БТА) — Английската икономика е изправена пред криза: галопираща инфлация, бележувача промишленост, работнически въстания и стапки. Такива са икономическите перспективи на Великобритания п-з новата година. И като се прибави към това сензационното посъпване с близо 10 процента на цените на стоките за широко потребление през миналата година и увеличаване на вноса с 10 процента в момента, когато производството в страната се е повишило само с 3 процента, дефицитът в платежния баланс на Англия през 1973 година може би ще стигне 1 милиард ли стерлинги. Такава е прогнозата на група икономисти от Кембрижкия университет, публикувана в икономическите бюлетени в Лондон и Кембридж.

НАКРАТКО ● НАКРАТКО ● НАКРАТКО

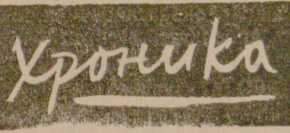
■ НЮ ЙОРК. Аржентинската комунистическа партия отбеляза 55-годишнината от своето основаване.

■ ТОКИО. През 1972 година в японските корабостроителни са били построени 260 кораба с общо водоизместване около 11 милиона тона. Това е близо 40 процента от тонажа на световното корабостроене през този период.

■ БЕИРУТ. През изтеклата година в Ливан значително са се увеличили цените на основните хранителни продукти. Цените на ориза, месото, захтия и кафе то са се увеличили с 30—80 на сто, в сравнение с 1971 година.

■ БЕРЛИН. В Берлин пристигна делегация на ДРВ, водена от заместник-министър-председателя Ле Тхан Нги.

■ ТОКИО. Както съобщава японският вестник „Асахи“, в базите на военноморските сили на САЩ в Окинава дееновно продължава топането на бипона си и военен снаряжение на военни спортни кораби, които бързо се отправят към бреговете на Виетнам.

УЧЕБЕН СБОР с медицинските и аварийните служби от-предприятията ще се състои утре и в четвъртък в залата на Окръжния щаб на

Повече грижи за ученическата самодейност

● Основателна тревога за някои колективи

Но има организациони конт

Мария ШИШКОВА
секретар на общинския партн
комитет в Драганово

Иван ХАДЖИИВАНОВ

Мария ШИШКОВА
секретар на общинския партн
комитет в Драганово

Йордан РОГЛЕВ
председател на съвета на партий
ните секретари при АПК „Ивайло“

Зима е, но пътят през Прохода на републиката е чист.

Преди всичко би следвало да се отбележи отрядния факт, че се появява труд, който представлява опит да се осветлят научно редица основни въпроси на теорията и практиката на средствата за масова информация.

Дошото настроение в дома дава отражение и върху волята на децата — отпуснати, вявали, лениви, разсеяни, те избягват усилено при труд и учение и постепенно се напрежат между „неуспяващи“ ученици. Отначало тях ги привлича киното, пътемешията както стремеж на желанието им да бъдат колкото се може по-далеч от дома на разпортици. По-късно ги влече да се скарти, цигари и чаща алкохол в ръце.

Задоволяват ли обаче съвременното и художествено-творческите постижения на ученическата самодейност в околната среда? Отговорът на този въпрос не е положителен. Възможностите, които имат нашите учебни заведения, са много по-големи от постигнатото. В градовете Велико Търново, Свищов, Горна Оряховица, Павликени, Елена съществуват училища с изключително богати традиции и възможности. Хорът на средното политехническо училище „Кирил и Методий“ във Велико Търново от годината на годината линеес. Серйозно отстъпи от завоевателните позиции и ученическия хор на Икономическия техникум — Велико Търново. От 1969 година насам танцовият колектив при Строителния техникум — Велико Търново не бележи разцвет и не поднася изпълнения, които будят тревога. Намалото художествено постижения на колективите на Еленската гимназия, на пионерските и средношколските колективи от Полски Тръмбеш, Стражица, Павликени и Сухиня дол. Има затруднения и не решени проблеми в танцовия състав на Камен. Серйозно е отстъпването на съста-

Непосредствено в художествената самодейност в училищата да изостава. Тук се събра на най-ентузиастичното поколение и има толкова талантливи учители, които при тежат и професионална подготовка като музиканти, литератори, а учителите по физкультура са полагали във ВБФ изпити по хореография. Всички те и още много други биха могли да застанат начело на самодейните колективи и със своя пример и професионално умение да подготвят състави, които да защитават честта на учебното заведение.

Иван ДОНКОВ

При народната певица
Мара Шибилова

Събирането, проучването и популяризирането на народното непознато творчество е една от основните дейности на отдела „Етнография“ при Окръжния исторически музей. Ние съзнаваме, че изпълнителите на народни песни в естествена обстановка са твърде малко, приемствеността при заучаването на текстовете и мелодиите е прекъсната и те постепенно се забравят. Това ни задължава да ги издирим и съхраним.

Нашият отдел започна проучването и картотекирането на народните певци и инструменталисти от окръга. Записват се всички народни песни и мелодии, запазени в паметта на изпълнителите. В близко време ще издирим и съхраним целия им репертоар. Това ще бъде най-добрата отплата и признание за техния самобитен талант.

Народната певица Мара Шибиллова живее в село Беброво. Израснала е в многолюдното семейство с четирима братя и три сестри. Баща ѝ, тухларски работник, умира рано и животът на двоицата със седемте деца става много труден. Затова въпреки желанието си Мара учи само една година.

Тя започва да пее от малка народни песни. Наследява хубавия глас на майка си, която била известна народна певица, помнела дългите текстове на песните и предала на дъщеря си своята безпределна любов към народното изкуство.

В младостта си Мара Шибилова винаги е била душа на сценките, на сватбите, на вечерниците. Известна е целия Еленски край. Нейната дарба е оценена и във Варна и Габрово, където в продължение на 23 години живее със семейството си. И сега, въпреки своите 68 години, тя често се появява по сцените на читалищата в Берово, Константин и Елена при тържествени събрания и прегледи на художествена самодейност. Не е загубила енергията си, свежестта си пак. Предпочита бавните, мелодични песни с дълги, сложни извикни, но изпълнява и весели, хорословни. Често поправя и допълва текстовете, а голяма част от любовните песни в репертоара ѝ са нейно творение.

Просто чудно е, че Мара Шойилова е запазила силния си, завладяващ глас, съхранила е в паметта си непроменени текстовите на десетки песни. Тя пее от сърце, сякаш заслужава в прекрасни мелодии и мъдрите думи. По младежки блестят очите ѝ, силна и пъргавина напират в движенията ѝ. Голямото изкуство, на което се е отдала сякаш я преобладават. А радостта, която носи на хората, е най-голямата ѝ награда.

Величка КРУМОВА

те форми, в курсовете за квалификация.

Освен това полагаме грижи за обучението и възпитанието на комунистите, за да могат те научно да решават въпросите, които стоят пред тях.

Марин КАТЪРОВ
секретар на партийния коми-
тет при ТКЗС в Лясковец

В новия ден

В НОВИ ДОМОВЕ

В навечерието на Нова година бе окончателно завършен и вече е предаден в експлоатация девететажен жилищен блок в Свищов. Това е една от най-красивите и най-високите сгради в града.

Тук са настанени 24 семейства на трудещи се.

Н. М.

2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023 2024 2025 2026 2027 2028 2029 2030 2031 2032 2033 2034 2035 2036 2037 2038 2039 2040 2041 2042 2043 2044 2045 2046 2047 2048 2049 2050 2051 2052 2053 2054 2055 2056 2057 2058 2059 2060 2061 2062 2063 2064 2065 2066 2067 2068 2069 2070 2071 2072 2073 2074 2075 2076 2077 2078 2079 2080 2081 2082 2083 2084 2085 2086 2087 2088 2089 2090 2091 2092 2093 2094 2095 2096 2097 2098 2099 2100 2101 2102 2103 2104 2105 2106 2107 2108 2109 2110 2111 2112 2113 2114 2115 2116 2117 2118 2119 2120 2121 2122 2123 2124 2125 2126 2127 2128 2129 2130 2131 2132 2133 2134 2135 2136 2137 2138 2139 2140 2141 2142 2143 2144 2145 2146 2147 2148 2149 2150 2151 2152 2153 2154 2155 2156 2157 2158 2159 2160 2161 2162 2163 2164 2165 2166 2167 2168 2169 2170 2171 2172 2173 2174 2175 2176 2177 2178 2179 2180 2181 2182 2183 2184 2185 2186 2187 2188 2189 2190 2191 2192 2193 2194 2195 2196 2197 2198 2199 2200 2201 2202 2203 2204 2205 2206 2207 2208 2209 2210 2211 2212 2213 2214 2215 2216 2217 2218 2219 2220 2221 2222 2223 2224 2225 2226 2227 2228 2229 2230 2231 2232 2233 2234 2235 2236 2237 2238 2239 2240 2241 2242 2243 2244 2245 2246 2247 2248 2249 2250 2251 2252 2253 2254 2255 2256 2257 2258 2259 2260 2261 2262 2263 2264 2265 2266 2267 2268 2269 2270 2271 2272 2273 2274 2275 2276 2277 2278 2279 2280 2281 2282 2283 2284 2285 2286 2287 2288 2289 2290 2291 2292 2293 2294 2295 2296 2297 2298 2299 2300 2301 2302 2303 2304 2305 2306 2307 2308 2309 2310 2311 2312 2313 2314 2315 2316 2317 2318 2319 2320 2321 2322 2323 2324 2325 2326 2327 2328 2329 2330 2331 2332 2333 2334 2335 2336 2337 2338 2339 2340 2341 2342 2343 2344 2345 2346 2347 2348 2349 2350 2351 2352 2353 2354 2355 2356 2357 2358 2359 2360 2361 2362 2363 2364 2365 2366 2367 2368 2369 2370 2371 2372 2373 2374 2375 2376 2377 2378 2379 2380 2381 2382 2383 2384 2385 2386 2387 2388 2389 2390 2391 2392 2393 2394 2395 2396 2397 2398 2399 2400 2401 2402 2403 2404 2405 2406 2407 2408 2409 2410 2411 2412 2413 2414 2415 2416 2417 2418 2419 2420 2421 2422 2423 2424 2425 2426 2427 2428 2429 2430 2431 2432 2433 2434 2435 2436 2437 2438 2439 2440 2441 2442 2443 2444 2445 2446 2447 2448 2449 2450 2451 2452 2453 2454 2455 2456 2457 2458 2459 2460 2461 2462 2463 2464 2465 2466 2467 2468 2469 2470 2471 2472 2473 2474 2475 2476 2477 2478 2479 2480 2481 2482 2483 2484 2485 2486 2487 2488 2489 2490 2491 2492 2493 2494 2495 2496 2497 2498 2499 2500 2501 2502 2503 2504 2505 2506 2507 2508 2509 2510 2511 2512 2513 2514 2515 2516 2517 2518 2519 2520 2521 2522 2523 2524 2525 2526 2527 2528 2529 2530 2531 2532 2533 2534 2535 2536 2537 2538 2539 2540 2541 2542 2543 2544 2545 2546 2547 2548 2549 2550 2551 2552 2553 2554 2555 2556 2557 2558 2559 2560 2561 2562 2563 2564 2565 2566 2567 2568 2569 2570 2571 2572 2573 2574 2575 2576 2577 2578 2579 2580 2581 2582 2583 2584 2585 2586 2587 2588 2589 2590 2591 2592 2593 2594 2595 2596 2597 2598 2599 2600 2601 2602 2603 2604 2605 2606 2607 2608 2609 2610 2611 2612 2613 2614 2615 2616 2617 2618 2619 2620 2621 2622 2623 2624 2625 2626 2627 2628 2629 2630 2631 2632 2633 2634 2635 2636 2637 2638 2639 2640 2641 2642 2643 2644 2645 2646 2647 2648 2649 2650 2651 2652 2653 2654 2655 2656 2657 2658 2659 2660 2661 2662 2663 2664 2665 2666 2667 2668 2669 2670 2671 2672 2673 2674 2675 2676 2677 2678 2679 2680 2681 2682 2683 2684 2685 2686 2687 2688 2689 2690 2691 2692 2693 2694 2695 2696 2697 2698 2699 2700 2701 2702 2703 2704 2705 2706 2707 2708 2709 2710 2711 2712 2713 2714 2715 2716 2717 2718 2719 2720 2721 2722 2723 2724 2725 2726 2727 2728 2729 2730 2731 2732 2733 2734 2735 2736 2737 2738 2739 2740 2741 2742 2743 2744 2745 2746 2747 2748 2749 2750 2751 2752 2753 2754 2755 2756 2757 2758 2759 2760 2761 2762 2763 2764 2765 2766 2767 2768 2769 2770 2771 2772 2773 2774 2775 2776 2777 2778 2779 2780 2781 2782 2783 2784 2785 2786 2787 2788 2789 2790 2791 2792 2793 2794 2795 2796 2797 2798 2799 2800 2801 2802 2803 2804 2805 2806 2807 2808 2809 2810 2811 2812 2813 2814 2815 2816 2817 2818

В навечерието на Нова година радиослушателите от района на град Стражица бяха приятно изненадани от една нова инициатива на програмната комисия и ръководството на аграрно-промишления комплекс. Излъчено бе първото районно предаване на радиовъзела в Стражица, което бе посрещнато със задоволство от слушателите.

Макар че програмата има
ше малко отчетен характер,
за успехите на АПК през из-
тектлата година, то беше по-
лезно и слушано с внима-
ние. Добре е такива преда-
вания да се осигуряват по-че-
сто.

Стоян ЖЕКОВ

ези различия твърде често минират семейното равновесие, спокойната интимност и

тестите се нарушават, мистично настъпва зле скривана осада, която преминава в стрити всекидневни разпри и противоречия. Те възникват от твърде разнообразни изводи — ревност, борба за първото място по уредбата на семейния бит, различни схващания относно методите на средствата за възпитание на децата, недоволство от разпределението на трудовите и задължения. Всеки се опитва и всеки се мисли за прав.

Раждањето на внука е за-
бележително събитие в жи-
вот на бабата и дядото.
За многу от тях започва
един период, посветен добро-
волно на шастнето на след-
ащите две поколения. Но в
војата преданост и себестри-
ејание нјакви баби забрават
обележително си коси, забра-
вот, че брзата умора нема
уменуемо спроведува наставља-
вот старост. Тахната мак-
маа оше преди женитбата
на любимата дѣщеря или
син: „Нека да си покниве-
т, докато са млади“. И те
и възвратни жени поемат
зависило домаќинската работа,
огледањето и възпитането
на децата. Така се создава
един стил на семеен живот,
при којто везинте на задѣл-
кенијата на възвратните нате
кажат прекалено. Преумора
на ускорјава процеса на ста-

еене, организъмът и особено нервната система отслабват. Това повишава чувствителността, понижавя самочувствието, поради което старееният все повече започва да речеиява поведението на младите през призмата на възлиза сантименталност или неоправдана тираничност. Бабата става „кисела“, дядоо — „заядлив“, и от активни помощници те се превръщат в бреме.

Примерът на взаимно не уважение и грубост между възрастните прави и децата рубли, озлобени, дръзки и

даме с карти, цигари и ча
ша алкохол в ръце.

Друг е образът на детето, което расте в спокоен, слънчев дом. Животът тут протича върху фона на дружелюбие и взаимно уважение. Противоречията се разрешават разумно в отсъствие на децата. Подрасващите са под влияние на „единен фронт“ с твърди изисквания. Детето приема тези изисквания като необходими и неоспорни и доброволно им се подчинява. Тук са изключени мъжорени гнев, раздразненост и всяко друго, което понижават тона

...други, което понижавя тона

Полша заема 6—7 място в Европа по обем на промишленото производство, а по показателите в селскостопанското производство е пета в Европа. Същевременно по производството на някои видове промишлени изделия и селскостопански продукти Полша е на едно от първите места. На първо място — по производството на сярна; на второ място — по производството на цинк и мед; на трето — по добив на каменни въглища и на четвърто — по производството на ене и претични суровини; на пачуна — прежда, захарно цвекло, захар и мляко.

По износ на каменни въглища и на товарни вагони тя е първа в Европа; по износ на пътнически вагони — пета, на кораби и металообработващи машини — девета. По износ на шунка и бекон Полша е втора след Дания, а по износ на тютюн, лук и картофи — четвърта.

През годините 1961—1971 г. темпове, с които нараства-
ше промишлената продукция
в Полша, бяха — 8,3%, до-
като средните европейски тем-
пове бяха 6,8%. За същия
период средните годишни тем-
пове на нарастване на нацио-

налният доход в Полша бяха 6,3%, докато в Европа бяха 5,9%.

От хранителните продукти в Полша се консумират най-много хлябните и макаронени изделия — 129 кг годишно на глава от населението и картофите — 189 кг. По-високи показатели за консумация на тестени изделия са регистрирани в Румъния, Югославия, България и СССР, но в нито една европейска страна не се консумират толкова картофи, колкото в Полша.

В сравнение с другите еврейски страни в Полша е доста голяма консумацията на мляко и захар, както и на месо, риба, яйца и мазнини.

В средните училища на Полша учащите се са 45 на 1000 жители — един от най-високите показатели между социалистическите страни в Европа. В Полша има повече студенти, отколкото са средноеврейските показатели — 101 на 1000 души през 1970 година.

По броя на издадените книги Полша заема седмо място в Европа след СССР, ГФР, Англия, Франция, Испания и Холандия.

сп. „Современная Полша“
— БТА.

на са седиците, на сватбите, на вечерниците. Известна е в целия Еленски край. Нейната дарба е оценена и във Варна и Габрово, където в продължение на 23 години живее със семейството си. И сега, въпреки своите 68 години, тя често се появява по сцените на читалщата в Берово, Константин и Елена при тържествени събрания и прегледи на художествена самодейност. Не е загубила енергията си, свежата си мелодия. Предпочита банните, мелодични песни с дълги, сложни извикви, но изпълнява и весели, хордовани. Често поправя и допълва текстовете, а голяма част от любовните песни в репертоара ѝ са нейно творение.

Просто чудно е, че Мара Шинилова е запазила силния си, завладяващ глас, съхранила е в паметта си непроменни текстовете на десетки песни. Тя не е от сърце, сякаш заслужава в прекрасните мелодии и мъдрите думи. По младежки блестят очите ѝ, сила и пъргавина напират в движенията ѝ. Голямото изкуство, на което се е отдала сякаш преобразува. А радостта, която носи на хората, е най-голямата и награда.

ВЕЛИЧКА КРУМОВА

И през студените дни не спира работата по панорамния път във Велико Търново.

На снимката: обект „Надлеза“ край Завода за радиоприемници.

Трифон КАПИТАНОВ

Взаимопомощта между смените осигурява високи икономически резултати

От 1 стр.

такава производителност на труда, която да позволи преми нанаване към 5-дневна работна седмица.

Това стана през октомври миналата година. Наистина, отначало не всичко тръгна така, както се предвиждаше. Все още тежко старите навици, смяташе се, че някои неща могат да оправят тези, които ще дойдат след нас на работа. Разискителната работа, извършена от партийната и профсъюзната организация, доброто съчетаване и използване на материалните и моралните стимули, утвърдената добра отчетност на инициативата не можеха да не дадат своето благо творно отражение.

Все в по-добро състояние смените започнаха да предават машините и съоръженията, подобриха се санитарно-хигиенните условия. За отстраняване на аварии вече се включваха и постъпващата смяна. Съвременното „смяна първенец“ започна да се отчита всеки месец, като се връчва и парична награда. Въпреки това, все още в началото не можеше да се достигне обещанието. Колективите на трите смени потърсиха резерви в техниката. Направено бе приспособление — елеватор за подаване на зърното рифелът (машината, която наточва зърбите на валиците) беше дадена за ремонт, потърси се възможност тези валици да се намират винаги в такъв състояние, че да осигуряват висок randeman.

В края на ноември малките колективи на смените при мелницата отбелязаха първата победа — всяка смяна произведе средно по 33 тона и 700 кг брашно. През декември успехът се потвърди. Това вече беше повече от очаквано то. Всяко деконощиче дехът даваше 13—14 тона повече преработено зърно.

Ръководството на предприятието побърза да разпространи инициативата и в останалите цехове. Мелниците в Полски Тръмбеш, Свищов и Бяла черква вече отчитат пър

вите резултати. Съревнование то между тях обаче се води на базата на изпълнението на стопанската сметка и се отчита всяко тримесечие, като се връчва знамето на предприятната и по-голяма парична награда.

Социалистическото съревнование вече преминава под виза за постигане на световните технико-икономически показатели. И в това направление успехите на предприятието все повече се затвърждават. От 10 основни показателя в отрасъла зърнопреработване, 6 са с постижение над световно равнище: „Коэффициентът на използването на производствените мощности“, „Разход на жив труд за 1 тон зърно“, „Относително натоварване на сантиметър валова дължина“, „Относително натоварване на сантиметър от севна площ“, „Разход на ел. енергия за смилането на 1 тон зърно“, „Средно притегленост на пелетено съдържание“.

Значително се подобри и качеството, сега цялата произведена продукция има ведомствени оценки „К“ и „Л“, с тенденция тези оценки да станат и държавни.

Дейността на партийната и обществените организации, на стопанското ръководство за увеличаване обществената производителност на труда по казва какви необятни възможности, неоткрити резерви се таят в колективите за творческо припопение на националните инициативи — почна на знатия стругар Петър Брайков и на габровските предприятния, който повелява „да се работи така, че да се създават условия за повишаване на обществената производителност на труда — и в следащите звена от веригата“.

Сега, когато се разяснява и обсъжда планът за настоящата година, на основата на откритите възможности, се правят нови предложения за отделни работници и колективи. Целта е да се надмине световното равнище и на останалите 4 основни технико-икономически показатели, да се утвърди високото качество

во на продукцията и най-вече резултатът по производителността на труда.

Починът за тясна дружба и взаимопомощ между отделните сменни звена, вниманието на ръководствата на други предприятия в окръга, на окръжните комитети на профсъюзите. Неговото популяризиране и приложението в конкретните особености на предприятието обезпечават даде положителни резултати.

Илия МАНЕВ

ПРИМЕРЪТ НА ТРАКТОРИСТА

Едва 15-годишен Димитър Марков започна да работи като прикачвач в Машинно-тракторната станция в Ресен. Три години по-късно премина успешно 10-месечен курс по тракторно дело и в 1958 г. вече е „изпечен“ тракторист. Така е и сега, след многогодишна неотстъпна борба със земята. Различни са машините, различна е тяхната мощ, работоспособност и въз

Планът за техническия прогрес

Два въпроса към двама специалисти

1. Какви основни проблеми постави пред Вас и вашите другари изпълнението на производствената програма и плана за техническия прогрес през 1972 година?
2. Какви са Вашите препоръки за работата през 1973 година?
На нашите въпроси днес отговарят:

Инж. Сидер Сидеров — главен конструктор на Машинностроителния завод „Първи май“ — Полски Тръмбеш

1. За машиностроителния завод „Първи май“ в Полски Тръмбеш миналата година бе много напрегната и с много нерешени проблеми. Още в началото на годината в разработването на насрещния план се включи целият работнически колектив, но трудностите по уточняването на производствената програма внесоха известно смущение.

За кратко време отделите конструктивен, технологичен и производствен трябваха да усвоят производството на нов вид зърносушилня ЗСШ-100. Произведен беше прототип и заложен за изпитване в АПК — с. Щръклево, Русенски окръг. Зърносушилнята получи висока оценка и до започване на сезона за сушене на зърно бяха произведени 25 сушилници. Производителността на този тип сушилня е с 1 път по-висока от старата. През миналата година бяха усвоени изделия, които през 1973 г. ще се произвеждат за износ за Египет и Чили — верижно-транспортна, усъвършенствана хранилка, пружинна поилка за птици, тубусопиясчана хранилка и силанен бункер за съхранение на фуражи.

Съществени затруднения срещнахме с кооперираниите доставки, главно редуктори и при обезпечаването на производствената програма с необходимите метали.

2. За тази година производствената програма на завода

е завишена с три милиона лева. Налага се да се направят всички възможни за прилагане на най-оптималната организация на труда и обезпечаване на производството още от първите дни на новата година с необходимата техническа и технологическа документация.

Инж. Евгения Андреева — началник отдел „Производство“ в консервна фабрика „Мизия“ — Полски Тръмбеш

1. За мен и моите колеги 1972 година беше изключителна. Във връзка със специалната заплата на производството в консервната промишленост за пет месеца трябваше да произведем 5200 тона плодови и зеленчукови консерви. Въпреки желанието ни, сезонният характер на предприятието не можа да се премахне и вместо ръст в натурално изражение ние допуснахме намаляване от постигнатото. Разработеният насрещен план обаче е нова крачка за осигуряване изпълнението на всички икономически показатели.

Миналата година срещнахме много трудности от недовъзможност на вода, паре, спирание на електрически ток и честата повреда на машините и съоръженията. По тези и други причини не произведохме близо 1000 тона промишлена продукция. Техниката в нашето предприятие е най-старата в консервната промишленост и за нейното подновяване почти нищо не се прави от страна на нашето обединение.

2. Много са въпросите, които ме възбуждат по проблемите на 1973 година, но трябва да кажа, че за нашето предприятие все още малко се прави. Тази година трябва да се осигурят необходимите капитални вложения за построяване на помпена станция на река Янтра за задоволяване нуждите на предприятието от промишлени води, да се достави нова техника и да се разгърне на по-широка основа рационализаторското движение за решаване на техническите места в производството.

Разговора води:

Илия АНГЕЛСКИ

За подобряване културата на обслужването

В края на миналата година в Стржища бе открит комплексен магазин за хранителни стоки. Той се помещава в безплатна на универсалния магазин и работи на самообслужване. Магазинът е оборудван с площ 250 кв. м търговска площ, оборудван с модерна хладилна техника и съвременно обслужване, стоките са подредени с вкус и умение. На крайните и островни те гондоли обслужващите магазини са предоставили на потребителите богат асортимент от хранителни продукти. Тук гражданите имат възможност сами да си изберат търсените стоки. Времето за покупка се намалява с 20 на сто, а след като обслужващите касовите апарати търговските работници се квалифицират, времето ще се намали с 30 на сто.

Колективът на магазина е дал обещание да поддържа образцов ред и изрядна чистота да зарежда своевременно магазина с богат асортимент хранителни стоки.

Дора МУСИНСКА

Животновъдството — рентабилен отрасъл

С всяка измината година животновъдството в ДЗС — Церово кория става все по-рентабилен отрасъл. Отстраняват се редица пречки за неговото по-добро развитие. Не достигат на фураж редица години тук е бил една от основните причини за ниска продуктивност. Тази година ръководството на стопанството и животновъдите осигуриха сравнително добра фуражна база. Бе подготвен 3700 тона люцернов и царевичен силаж. Осигурено бе 600 тона сено, 300 тона царевичак, 800 кубически метра листников фураж, достатъчно слама.

Сега всеки ден в стопанството се надояват 2955 литра краве мляко. Подобряват се и резултатите в овцевъдството. Насрещният план за мляко е приизпълнен със 7 тона, за вълната — с 1 тон. Прирастът на свинете надхвърля обещаните 110 грама.

Ако сравним тези данни с водещите стопанства, ще видим, че това не са най-добрите постижения. Но те показват, че в животновъдството в ДЗС — Церово кория има напредък. За неговото решително издигане се предвижда построяването на нов животновъден блок в селата Капиново и Миндя. В Миндя ще бъдат построени и два краварника, които ще поберат цялото краве стадо. Ще се подобрява и породният състав на

кравите и на овцете. Ще се увеличат площите за фуражни култури, като основно място се отдели на люцернови те площи.

Александър БЪЧВАРОВ

Христо СЛАВЧЕВ

ТПК „Нов живот“ — Велико Търново

търси

да назначи: огняр, текстилни бояджии, тъкачи и швачи — мъже и жени от I до VII разред.

Справка на телефон 2-24-60 и 2-10-89, а така също и в управлението на кооперацията в новия Дом за услуги на ул. „Н. Габровски“.

ТКЗС „Г. Димитров“ — Полски Сеновец, Великотърновски окръг

търси

двама агрономи със висше образование, специалност полевъдство.

Заплащане по щатна таблица.

Доц. Димитър ПАНАИОТОВ

зам.-ректор на ВФСИ „Д. А. Ценов“ — Свищов

Проблеми на програмираното обучение

(Продължение от миналия брой)

При оформянето на материала изпъкват два основни въпроса. Първо: Какъв ред на изложение да бъде предпоставен? Второ: В какви до

зи да бъде поднесен материалът?
В няколкото лекции, които са експериментирани при нас сме се стремили да осигурим логическа последователност. Предимствата на този подход са добре познати. От гледна точка на принципни изисквания на програмираното обучение, обаче той е атакуем. Става невъзможно да се градуиат трудностите. Изчезва основата за една вътрешна мотивация, за импулси, родини от малките успехи.

В литературата е препоръчван т. н. еволюционен начин като по-плътна съборазен с принципите на програмираното обучение. Самото име подсказва, че за ръководна в случая се приема идеята за постепенното навлизане в сложните проблеми. Обезбавя се, обаче, че в чист вид той не е срещан. Обикновено е комбинация с логическия подход.

От Гилберт е предложен трети начин. На ктсо той може да бъде характеризират така: Ако трябва да се предаде комплексно знание еволюционно-логически, би приел реда А, Б, В, Г. При това знаянето А е много отдалечено от Г, за да се иска да бъде използвано при Г. От друга страна като няма представа за неговата приложимост, обучаваният може да го подцени. За това се препоръчва да се започва от Г и да се върви по обратен път В, А, Б. Имаме предчувствието, че този ред е много целесъобразен за преподаване на математически методи пред икономисти. Заслужава да се опишат. Вероятно и някои теми по статистика биха се усвоили по-пълно, поднасяни по този начин.

В опитите, които правим за програмирано обучение в нашата катедра, величината на отделните стъпки е определена от логическата структура на лекцията. Смятаме, че няма причини университетската лекция по нашите дисциплини да бъде прекомерно раздробявана. Скипер се изказва за възможно най-малки стъпки. Той обаче се стреми към обучение, което изключва допускане на грешки. Преси и Кроулер обосновават предимствата на едно обучение, което предлага преодоляване на трудностите и проучване основата на грешките. Много съветски автори ги поддържат и ние споделяхме техните предпочитания.

Изглежда обаче, че повече съображения трябва да се привличат, когато се определя размера на отделните стъпки. В литературата се дават аргументи за отчитане на:

а) качеството на материала — дали е описателен или

не, дали предлага свързан текст или не и т. н.

б) целта на обучението, когато се иска материалът да бъде запомнен или да бъде разбран и използван може да мине с по-малко въпроси, в сравнение със случаите, когато трябва да се придобие умение.

в) етапа на изучаване. В началото на дадена материя е логична по-голяма плътност на въпросите, докато към края, доколкото се предполага, че се борави частично с вече овладени понятия, те могат да бъдат разделени.

По време на програмираната лекция преподавателът е повече надзорител, отколкото консултант. Той се грижи обучаваните да работят индивидуално, но размяната на мнения не е забранена. Те трябва да се разрешава на обучаваните да се заемат на право с въпросите, без да се преработва съответният материал. Достъпният характер на някои въпроси може да ги подведе към подобни решения.

Слабо място при нас е осигуряването на възможност за сверка на решенията. Гимаме техническа възможност за поднасяне на решенията в препоръчвания в литературата вид. В сп. „Висше образование“ са предложени повече десетина начини за самоконтрол, от които обаче не можем да се ползуваме. Писме практикували следните:

а) Съобщаване на резултатите в края на всяка стъпка, след изтичане на времето, предвидено за преминаване то й

б) Известяване на верния отговор в края на занятие то

в) Напоследък верните отговори се съобщават на упражнението, след проверка на решенията от асистента. В този си вариант работата се отдалечава от духа на програмираното обучение, обаче се създава удобна за по-големи аудиторни, където работната атмосфера се поддържа по-трудно.

Неизменен елемент на програмираното обучение се явява системата на оценка на усвояването. Като се приема, че за степента на овладяване на материала е възможно да се следи от успешния отговор на предвидените въпроси, от правилното решаване на казусите и задачите, се проектират съответните оценки. Общо оценяването става по точкова система. Уточнява се, че за верен отговор ще се начисляват 8—10—15 и т. н. точки. Тези оценки се определят предпазително и по такъв начин се осигурява еднаквост и обективност в прилагането им.

Оценките се изготвят експертно, като се държи сметка за:

а) сложността на въпроса или задачите

б) важността на материала в темата.

(следва)

Приспособление с голям ефект

Много са въпросите, които възбуждат специалистите с винаги будно чувство за службен дълг и отговорност. Последните няколко месеца един такъв въпрос постоянно държеше в напрежение и размисли д-р Ангел Ангелов, ветеринарен лекар при ТКЗС в с. Сашево — как да намали безплодното на кравите, ако не успее да го премахне напълно?

Д-р Ангелов беше използвал всички начини и средства, които познава от ветеринарната медицина, съветите на опитни колеги. И постигна немалък резултат — снижи безплодното до 23 процента, но това не го задоволи. Продължаваше да следи новостите по специалността си, анализираше опитните резултати, правеше си изводи. Когато научи, че в ДЗС „Етъра“ край Габрово е монтирана инсталация, посредством която безплодното на кравите е снижено от 28 на около 7-8 процента, отиде и провери на място. Там му хрумна идея как да направи в Сашево такава инсталация, но по опростена и по-евтина.

За няколко дни д-р Ангелов изработи чертеж на инсталацията, коригира системите й с помощта на електротехници и механици. Уточни откъде ще събере подръжници материали — винели, скоби, кабел, кои работници са доброволци, които ще участват и се явят пред главния ветеринарен лекар на АПК „Янтра“ —

Полски Тръмбеш д-р Ангел Панков, който с внимание го изслуша и внимателно разгледа представените материали. И после ктсо рече:

— Доведи идеята си до край и на практика. Винаги ще имаш моята помощ и поддръжка...

Първата подкрепа даде здрав и сигурни криле на инициативата. На следващия ден по техническото изпълнение на инсталацията работиха механиците Димитър Попов, Илия Ябанджиев и електротехникът Петър Тонков от ТКЗС — П. Сеновец. Дълго мечтаната инсталация за двадесетина дни беше безупречно приготвена и монтирана в родното отделение на кравефермата.

— А д-р Панков с какво ли не помогна — сега с благодарност споделя д-р Ангелов. — Без неговото съдействие моите усилия щяха да бъдат само едно неосъществено желание... Предназначението на инсталацията е чрез кварцови лампи да се извършва дозирано облъчване на животните, посредством което ще се води борба предимно с безплодното и с болестите на попово, дените телета и по-малките майките. Ултравioletовите лъчи на лампите действуват в три насоки — бактерицидно, химически и биологически.

Това перно приспособление е изработено само за 450 лева и лесно се управлява.

Георги ЕВДОКИМОВ

Държавно тронително управление

— Велико Търново

търси

да назначи

две машинописки
двама ОГНЯРИ за парно с течено гориво
десет чистачки за обществено.

Справка — „Личен състав“ при ДСУ
— В. Търново.

3—1

Фабрика „Васил Левски“ —

Велико Търново

търси

да назначи:

ШЛОСЕР

СТРУГАР.

ПЕТИМА РАБОТНИЦИ за новото иглонаивно производство
СЕКЦИОНЕН МАЙСТОР със средно текстилно образование.

Постъпване веднага. Справка: телефон 2-15-94 и 2-33-49.

3—1

на Васил Левски

ГОРЧИВАТА ИСТИНА

Колата се движеше бавно. Под копирата на едрите колелца се хвърляше лед. Потънал в мисли, Левски бе обрлил глава. Ето докато доведе непокорството на Димитър Общи. С обира на турската хазна из Арабеко-нашката клисура последваха арести, разкриване на комитетската мрежа, а сега и за лаването! Апостолът едва сега усети ръцете си изтръпнали. Стегнати в белезници,

те лежаха безпомощни, като пречупени крила на птица. От полусръзаното ляво ухо ползаша остра болка. Студени тръпки обхванаха цялото му тяло. Синеокият прехапа напуканата си уста, тръсна глава и се огледа на около.

Наближаваха Търново. Със своите накацали една върху друга къщи по отвесните скали сред пролома на Янтра старопрестолният град разкри пред очите на Васил Левски приказната си красота. И той почти забрави, че е арестант и че се оковани.

В гаснещия ден на двадевет и девети декември, хиляда осемстотин седемдесет и втора година Велико Търново отново го очарова, отново му припомни за някогашната столица на свободна България...

От двете страни на тясна главна улица се заредиха малки и големи къщи с чардаци и балкони, а под тях — дюкани и дюкянчета: кожухарици, терзийници, папучийници.

Тропотът на конете изведнъж оживи чаршийската улица. От чардаците и дюкянчетата наизлизаха мъже и жени, турци и българи. Изprozочетата се подаваха глухо.

След колата се гатуваха турчета с кивове:

— Ето го баш-комитата! — Баш-комитата!

Коноят задмина богатата Хаджидеялкова къща, Стамболовия хан, свещарските дюкянчета. Като наближиха големия магазин на хаджи Мехмед Керемалията, Левски устреми поглед вдясно и загледа внимателно. Тук наблизо верният му приятел, първият комитетски деец във Велико Търново — Христо Иванов Книговезец държеше дюкянче за тютюн, което му служеше и за подарък за чиница. Апостолът зърна широките кепенци, зад които прозираха тезгях и рафчетата със стока.

Тревожен и бледен, Христос беше застанал на прага. Колата, той веднага позна енергичното лице на приятеля си. Книговезецът изтъкна от болка. Левски едва забележимо му кимна с глава. В този поздрав Христо Иванов долови последното: „Прощавай, брате...“

Колата отмина. Книговезецът изчака и отминаването на конниците, а после се прибра в дюкянчето си, сломен от мъка...

Слухът че в Къркиско село край Ловеч е заловен Васил Левски, се превърна в особено горчива истина...

Любомир ДОЙЧЕВ

На международни теми

Бизнес и политика

Неотдавна в Лондон излезе от печат книгата „Външните връзки на ЮАР“, която дава яснота за зависимостта на Южноафриканската република от западния капитал, и по-точно от английския.

Делът на английските капиталовложения в ЮАР представлява повече от един милиард и половина стерлинга (т. е. 60% от всички чуждестранни капиталовложения в тази страна), а повече от 500 английски фирми имат тук свои филиали.

През 60-те години, когато промишлеността на Англия страдаше от недостиг на капиталовложения, английските бизнесмени със системно безконтролно изнасяха капиталите си в ЮАР. Дори след излизането на ЮАР от британското Обществено на нациите през 1961 година, английската капиталовложаваша дейност не спираше да се развива на нейна територия.

В момента ЮАР е един от основните райони за разпространение на английските инвестиции. 23 представителства на консулствата в английския парламент заемат директорски постове в обединенията, имали филиали в ЮАР; голямо число парламентаристи-консерватори е свързано с фирми, боравещи с търговските операции в тази страна. Повечето от тези компании и фирми внасят щедри пожертвования във фонда на консервативната партия и нейните съюзници.

Промислените фирми в ЮАР излизат огромни печалби от ниското заплащане на труда на коренните жители на страната. През 1968 година 13 милиона

На поход

Снимка: Тр. КАПИТАНОВ

На здравни теми

БЪБРЕЧНО-КАМЕННА БОЛЕСТ

По въпросите на бъбречно-каменната болест (уролитиаза) е писано в нашата популярна медицинска литература и в периодичния печат доста много. За това ние ще се спрем само на някои по-важни аспекти на заболяването. За причините на уролитиазата, за произхода и досега няма единно схващане и често обясненията имат характер на повече или по-малко възможни хипотези. Без съмнение за възникването на болестта има значение една инфекция на пикочните пътища, с която се свързва пиелонефрит (възпаление на бъбречния паренхим и легенче). Той от своя страна създава условия за появяването на бъбречно-каменната болест. Подобна опасност съществува и при застой на урината в бъбречното легенче, при смутена обмяна на веществата и пр.

Камъните в бъбреците могат да бъдат първично възникнали, което предизвиква възпаление на пикочните пътища и на бъбреците, но могат да бъдат и вторично явление, получени в резултат на инфекция, която спомага за развитието на уролитиазата.

Симптомите на болестта са различни — понякога няма никакви субективни оплаквания, а по-често се стига до типичната бъбречна криза: остра болка в съответния хълбок, която става все по-интензивна, галене, придружено с често повръщане.

Постепенно болката се разпространява по корема, по продължение на пикочопровода и към пикочния мехур. Характерно е също честото уриниране, а само то то е оскъдно, понякога с остри парене и болки в пикочния канал. Тази широка област на болката се дължи на рефлекторен спазъм над мястото, където е локализиран камъкът. При по-големи камъни болният чувства постоянна тежла болка и тежест в кръста и хълбоците. Не бива да се забравя обаче, че и някои други заболявания могат да причинят бъбречни колики (туберкулоза, тумори).

Протичането на уролитиазата зависи от много фактори — вида на камъка, големината му, това, дали е комбиниран с инфекция на пикочните пътища и пр. Провокиращ момент за пристъп на бъбречна криза са скачане и тръскане, физическо натоварване, психическа преумора.

Принципите на лечение на уролитиазата са проблем, който медицината решава чрез постоянно усъвършенстване. Консервативното лечение се стреми да постигне повишение на диурезата (излъчването на урина), което намалява концентрацията на всички камъкообразователни елементи в урината. Прилагат се лекарства за борба с всички бъбречно-пикочни инфекции, като се избират лекарства с широк спектър на действие, което се ползва с хигиенно-диетично лечение. Особено значение имат усилията за правилно регулиране на киселинността на урината — при някои образувания тя трябва да бъде алкална, при други — кисела.

При определени показания по препоръка на лекаря може да се приложи и хирургично лечение, което, за някои случаи, е единствено ефикасно.

Бъбречната криза налага незабавно да се търси медицинска помощ. Постава се топло на кръста, на болния се дава голямо количество течност — около два литра слаб чай или вода, но само ако съществува увереност, че бъбреците функционират добре.

При лечението се прилагат някои етерични масла, правят се водноглицеринови удари, прибегва се до билколечение.

Когато уролитиазата се придружава със значително кръвене, с често бъбречни колики, когато камъните блокират оттичането на урината, болният трябва да се обърне без отлагане към специалната хирург-уролог. Балнеолечението е полезно при уролитиаза с възпаление на пикочните пътища.

Среща с героичното минало

Неотдавна ние, най-малките комсомолци от дружината „Христо Ботев“ към училище „Хр. Ботев“ — Велико Търново, посетихме Музея на работническото революционно движение в града. Тук екскурзоводката Ваня Григорова ни изнесе възбудяваща беседа за тримата поети от окръга Христо Колев, Марко Ангелов и Стефан Йончев — Вечвой, загинали в борбата против фашизма. Започнахме се и с експозицията на музея, която отразява съпротивителното движение в родния край.

Донка КРЪСТЕВА

Б. ХАМЕРЛИНГ

Агенция „Новости“ — БТА

На зимен лагер в Еленския балкан

При възпитаниците на първото Спортно училище ● Интересно ежедневие ● Богата културно-масова дейност

Те дойдоха в старинна Елена от окръжния град Сябаш да нарушат тишината на ваканционния отдих в живописния район на гимназията. Едно ново обещание разтвори врати, за да приеме като временни обитатели възторжените възпитаници на първото в окръга Спортно училище. Някак неусетно, бързо минаха първите неприятности с горивото, с „пасването“ на нафтовите пещки. Истинско удоволствие бе да се наблюдават „в действие“ тия млади момчета и момичета, все още деца, в трепетните първи прояви на ученическото „самоуправление“. С радост, в дружеска надпревара минаваха часовете на рожимото време. Ставане, личен тоалет, утринна проверка, закуска... А кой клас, кой стая днес ще се отличат в бързото състязване на леглата? Ще се посрамят ли тия малки бригадири, пожелали да помогнат при зареждането на складчето с дърва за огрев? Да! Така се калая волята. Нали и образцовият по редък, безупречната дисциплина са компоненти на истинския спортист! А колко богата е програмата!

Ето, още не са затихнали възбуденията от токущо приключилата голяма зимен поход. Вярно, и някои от най-силните момчета се поуспокоиха. Но като че ли с подчертано достойнство борци, лекоатлети, баскетболисти подмятаха заклещиващите по адрес на „худо жествените“ гимнастички. Май че на „грациите“ не им бе никак лесно по трасето на близо 15-те километра зимен поход из дебрите на Еленския балкан... А нали и те трябва да бъдат издръжливци, нали и на подизма, където си дават среща грацията и красотата, са нужни физически сили, воля, амбиция, устрем към победа! Или кросовото бягане? То е основен елемент в плановете на всички тренери. Разнообразните терени условия край града предлагат идеални условия за пълно натоваване...

Тук са 90 деца от петте класа — лекоатлети, баскетболисти, борци, приятели на спортната и художествената гимнастика със своите тренери и възпитатели — казаха ми директорът на училище то Любен Кунев и неговият

заместник по учебно-спортната дейност Иван Чушков. По специална програма, през десетте дни на зимния лагер работим за укрепване на здравето, повишаване функционалните възможности, закаляване на децата. Особено популярни са заниманията по ски, пързалането със шейни на удобните плацове. Голямо внимание отделиме на изоставащите в учението деца. За тях устройваме всеки ден специални занимания с дошлите в лагера преподаватели по математика П. Колева, по български език М. Митова, по история и руски К. Камбурава и М. Захариева.

Разлиствам страниците за богатото всекидневие на лагерниците. Ето, идва вечерта. Приключили са спортните занимания, часовете по някои учебни предмети. Идва ред на другарските игри, забави. Колко радост е донесла Вечерта на „шарцата на спортните“ — леката атлетика! Разказ за този основен спорт от древността до днес на специалист по лена атлетика Иван Пенков, висторина за постиженията на най-личните наши спортисти Благовеца, Йоргова, Христова. Идва ред на баскетбола, борбата, гимнастиката.

Така всеки научава интересни данни за спорта на своя другар от „съседния“ клас. Друга вечер е посветена на 125-годишнината от рождението на Ботев. След ватшата вечер е беседата „За честта на пионери“. Отделено е време за срещите със славното историческо минало на борческия Еленски край, на спомените за подвизите на руските войни богатири в Освободителната война. Предстои посещение на къщата-музей Иларион Манариополски, поклон пред историческите паметници...

Неусетно, бързо, сякаш като на филмова лента се излизват тия наситени с емоции и възбудяващи преживявания десет ваканционни дни. Набрали сили, със свежестта на планинския въздух, в старата столица ще се завърнат възпитаниците на първото Спортно училище.

Елена

Александър ТОШЕВ
наш пратеник

Пред новия футболен сезон

„Етър“ започна подготовката

Бързо изминаха дните на зимната почивка за футболите от групата на майсторите. От 4 януари състезателите на „Етър“ започнаха подготовката за новия футболен сезон — пролетният дял на републиканския шампионат 1972-1973 година. Под ръководството на старши треньора мс Апостол Чачевски, треньора Петър Шатров и със съдействието на лекаря в отбора д-р Петко Тошев, в групата работат 19 футболисти (не се яви само Ил. Димитров поради заболяване). Всички са здрави. В строга, след продължително отсъствие, е и Георги Луканов.

Първите тренировки преминават на стадион „Ивайло“. Използува се предимно кортовият терен — леко заснежен, той е удобен за учебна работа, тренировъчни игри. Програмата за началния период на подготовката предвижда преди всичко занятия за общо физическо укрепване, възвръщане на силата и боспособността на колектива.

Устройват се кросове (около 5 км по траса на „Картала“, 2 км на стадион), а в удобния салон към комплекса „Ивайло“ се организират и

кръгови тренировки (вдигане пудовки, шанги, упражнения с медицински топки, гири и др.). Достатъчно време се отделя и на „съприкосновение“ с футболната топка — кон тролните мачове на двата учебни състава преминават с голям вътрешен заряд и оспорвана борба.

Соб. инф.]

Хандбал

Успешен старт на девойките

От 3 до 6 януари в Шумен се състояха състезанията от първия кръг на републиканското първенство по хандбал за юноши и девойки от старша възраст. В групата на девойките участваха и представителният състав на „Етър“ (ВТ). Великотърновчанки записаха хубава победа срещу състава на ЖСК „Спартак“ (Вн) с 16:8. В мача с играещите прекалено твърди спортистки от отбора — домакини не бе намерено върно противодействие — 8:11. Нова победа бе извоювана срещу хандбалистите на „Хитов“ (Тутракан) 13:8. Много добре се представиха М. Каскова и М. Минчева. Проявиха се и редица млади състезателки, които за пръв път стартираха с отбора в отговорни изпитания.

Следващия кръг е във Варна през април. Отборите, които се класират до четвъртото място от двата кръга, ще се срещнат с първите четирима състезатели от Южната група на финала от 5 до 8 май във Велико Търново. Ето и останалите резултати от кръга в Шумен: Варна — Шумен 8:10, Тутракан — Шумен 8:16, Тутракан — Варна 4:8.

Хр. ХРИСТОВ

Първостепенна
окръжна болница
„Д-р Стефан
Черкезов“ —
Велико Търново

и м а

вакантна длъжност за
ГЛАВЕН СЧЕТОВО
ДИТЕЛ.

Справка: „Личен състав“

ПРОДАВАМ къща двуетажна с двор, гараж — В. Търново, квартал „Асенев“.

Справка: „Личен състав“

Справка: „Личен състав“

Справка: „Личен състав“

Справка: „Личен състав“

ЮНЕСКО